

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Cadena de Cort, núm. 11.—PALMA.

SUMARI—*Cada un tenga lo qu' es seu*, per Mossen Olegari.—Notícies històriques.—Sants y festes.—*Cap amunt!*, per el Sen Garróvi.—*Recort del cementeri*, per Llorens Riber Campins.—*Lo dies ira*, per el Sen Garróvi.—*Pitafis*, per Tascó.—*Cronicó*, per Cronista.—*A San Alonso Rodriguez*, per Maria Ign^a. Cortés.—Rebudes y agrahides.—*Els Jochs Florals*, per M. G. y B. Pvre.—*Lo de Lluch*.—*Lo cant del llaurador*, per Maria Antonia Salvá.—Advertencia.—*Lo que val un-Deu vos ho pach*, per Gayetà Soler, Pvre.—Monument a Cristo Redemptor.—Reclam.—Entreteniments.—Anuncis.

Cada un tenga lo qu' es seu

HAVIA ordenat Tiberi que pagassen un tribut a s' Imperi y s' havia de cuidar de ferlo pagar y de cobrarlo Herodes. Y vatequí es motíu perquè 'ls Fariseus, de sí mal intencionats, y sempre mal avenguts a pagar els tributs que Roma los imposava, y per altra part cercant y estudiant es modo y manera com se llevarían de devant el Bon Jesús, perquè los feya nosa, li enviaren els seus deixebles ab els herodians perquè li proposasen aquesta qüestió: «Mestre, li diuen, sabem que sou *verax*, que no sou capás de dir mentida y ensenyau es camí de Deu en veritat y no mirau ses persones (per fer es be). Digaumos idò lo que vos pareixes lícit pagar es tribut al César o no?» El Bon Jesús, coneguent sa seua malícia, va dir: perquè me tentau, hipòcrites? Mostraume sa moneda des tribut. Y li mostraren un denari y los va dir: De qui es aqueixa imatge y aquesta inscripció? Del César, digueren. Donau idò, los va dir llevores, al César lo qu' es del César, y a Deu lo qu' es de Deu.»

Traydors envían els Fariseus gent desconeguda a Cristo per veure si l' enganarán. Hi envían els seus deixebles ab sos qui eran partidaris de que 's pagás es tribut a s' Imperi, perquè per ells mateixos no s' atrevían a prendr'ló per por de qu' es pòble no s' aixecás

quantra ells; y aixís miran de ferlo tentar davant els herodians, per veure si dirá qualche cosa quantra el nou tribut.

Tan mal intencionats com aquells, son els Fariseus de sa nostra societat *flamant*, *modernista*, *ilustrada* y *progresista*. Devall, devall, instrueixen de mala manera als seus deixebles, quantra l' Iglesia, quantra lo més sant y sagrat, quantra els preceptes de sa lley divina y humana; perquè per ells no hi ha més lley qu' els seus capritxos, el seu egoisme y sa seua ambició, víctimes y esclaus miserables de ses passions que condena y prohibeix la lley santa de Deu y de l' Iglesia, y en son orgull que no volen humillar, predican una llibertat filla de ses passions que reynan dins son cor; una llibertat qu' ensenya a matar y destruir tots aquells que no acomodan ses seues idèes y modo d' obrar al motlo qu' ha fabricat aquexa maquinaria endimoniada des llibertinatje desenfreit. ¡Hipòcrites! mentres a les fosques, y d' amagat están pervertint els pobles, alsant al pobre quantra el rich, ells gaudeixen a s' esquena dels mateixos pobres per ells així explotats.

Los ve costa amunt als Fariseus pagar es tribut, y cercan que Cristo parli a favor de sa seua idea, que proclamí altament s' injusticia d' aquell *impuesto*, y aixís els herodians li posarían ses mans damunt, y el presentarían davant el César com inimich de s' Imperi. Molt més envant que sa mala fe dels seus tentadors, arriba sa discreció y prudencia del Bon Jesús.

—De qui es aqueixa imatge y aqueixa inscripció? los diu. Del César, li contestan.

—Donau idò al César lo qu' es del César y a Deu lo qu' es de Deu. Y ab aquesta resposta los deixá confusos y humillats.

—D' ahont son aquestes idèes que bullen dins aquests cervells, que pretenen esser els restauradors y renovadors de sa nostra socie-

dat? D' ahont son aqueixes idèes que no admeten res més que materia, que negan s'existència de s'ànima' que s'aixecan quantre Deu y pretenen destruir tota revelació y tot orde sobrenatural? Quina es sa seua marca de fàbrica y el sagell que les garanteix? o a qui se refereix sa seua inscripció? Es moneda falsa que llúu si voleu com or, que si passa en els mercats del mon, no passarà allà dessá, ni res valdrá per comprar el Cel. No es de Cristo, no du sa seua marca; no la vulgueu idò dins ca-vostre; fora llibres, diaris y papers enmatzinats, que la volen fer passar per bona y de lley, que l'escampan y fan correr per tot arreu, tornant-la al César que la va acunyar y li va posar es seu nom perque no 's perdés; ab tals monedes, tan sols se compra el dessossech en aquesta vida y una eternitat de torments en l'altra.

No, no es aquest el fi de s'homo, té molt més valor sa seua moneda. Tenim un'ànima, un cor que té desitjos y ánsies del Infinit, desitjos y ánsies que sols Deu pot associar; un'ànima que ni ses seues aspiracions mos diu d'ahont ve y ahont va, bella imatge de Deu que del no res l'ha creada de condició un poch inferior a nels Angels, mostrant demunt ella impresa s'inscripció honrosa de filla de Deu.—De qui es aqueixa imatge y aqueixa inscripció? de Deu.—Donau idò a Deu sa vostra ànima, perque li perteneix, no vulgueu destruir aqueixa imatge, ni esborrar s'inscripció que teníu escrita dins es vostro cor, perque un día pugà esser admesa y rebuda en el Reyne del nostro Pare qu'está en el Cel.

MOSSEN OLEGARI

NOTICIES HISTÓRIQUES

Día 3 de Novembre, la commemoració dels distingits balears, que daren generosos sa vida per Jesucrist, en les persecucions, que durant els tres primers sigles, els emperadors romans axecaren contr' els fills de l'Iglesia catòlica. En quedan alguns recorts, a Alcudia, ahont s'admira la cova de S. Martí, a la que baxaven els faels per assistir als misteris divins.

SANTS Y FESTES

DE LA PRESENT SETMANA.

Día 28.—Dilluns.—Snts. Simó y Judes Tadeu, aplos.
Día 29.—Dimars.—Sta. Benvinguda y S. Narcís, bisbe.
Día 30.—Dimecres.—S. Alonso Rodriguez, conf.
Día 31.—Dijous.—Snts. Nemesi, Quintí y Lleonart, mrs.

NOVEMBRE

Día 1.—Divenres. ✠—La festa de tots els Sants.
Día 2.—Dissapte.—La Commemoració dels faels difunts.
Día 3.—Diumenge. ✠—XXIII. S. Valentí, prev. y mr.

¡CAP AMUNT!

PER breu estona deixem anar les tristesses y angúnies de l'hora present; fessém el sort, un instant, als plòrs y gemechs que surten per tot arreu de la tèrra, per escoltar no més el *Sursum Corda!* que nos endreça nostra benvolguda mare la Iglesia.

¡Cap amunt los cors! Valenta y encoratjadora paraula que 'ns retruny en lo més endins de l'ànima, en la solemnia diada de *Tots-Sants*.

¡Cap amunt! Nota dominant en el grandió y universal concèrt de prechs y lloances que s'enpuja, com una ennegulada d'encens, desde la vall fosca y pahorosa d'aquest mon y s'enlayra fins a les belles regions de la gloria, ahont los escullits, coronats ja sos fronts de llorers inmarcibles y banyats de resplandors immortals, reposan de ses lluytes y afanys, al entorn del tròno de Deu excels.

¡Cap amunt! Veu d'alé, de conhòrt y esperança, que tan bé armonisa ab los tendres sospirs y fondos recòrts que exhalan, aquí baix, les ànimes cristianes, vers aquells sérs estimats qui un día nos deixaren y are, en aquelles presons ahont se van purificant de ses culpes, pròu que pateixen y frissan de que arrib per ells l'hora tant desitjada de la llibertat y de la pau.

¡Cap amunt! Y el vel que encobreix y amaga les suprèmes realitats del mon invisible apar que s'arragús y s'alçi, per un moment, per enlluernar y embadalir els nostros uys; y aquelles misterioses y dolcíssimes armonies, reflectint en nostros cors, nos fan sentir més y més set de goigs inestroncables; molt més fòrta anyorança d'aquella patria benhaurada.

* * *

Per més enardir y empenyer nostros cors, en sa volada cap a les coses d'allà dalt, mirau quin enginy tan admirable desplega l'Esposa regalada y estimadíssima del Salvador.

Mare de desterrats, qui no tenen aquí baix estada permanent, los ne fa recordar sovint d'aquella llunyana y futura patria, ab lo bell y vibrant llenguatge de ses pregaries y de ses festes, de sos càntichs y simbolisme.

Sobretot en aquesta gran diada de *Tots-Sants*, ab lo mateix parlament sublim del Bon-Jesús a sos apòstols y a la gentada que 'l seguia, n'afirma una volta més l'existència y recorda, una per una, les *benaventuranças* promeses als qui sofreixen y lluytan en los combats de la vida.

Ab la inspirada veu del deixeble de les grans revelacions, l'águila de Patmos, nos deixa vllumbrar los seus torrentals de llum puríssima, y diu que sos termes son casi infinits y que ses portes están ubertes de pint en ampla per tots els qui hi vullan entrar.

Ab la macisa y llampant elocució dels Doctors, descriu, a grans pinzellades, aquelles dolces y associadores alegrías; aquellsossech inalterable y benestar sense mescla de cap mal y sense fi.

Més qu'una certesa que 'n dona als qui la saben escoltar, en mitj del silenci y allunyament possible de les coses del mon, n'es com un tast y una visió anticipada que desplega devant les nostres mirades.

Celebrém, donchs, ab fonda devoció y coral entusiasme, l'hermosa festa de tots los Sants del

Paradís, que ab el temps podrà ser també la nostra festa. Combreguém aquell dia, santament, perque així el còs adorable de Jesucrist Senyor nostre, nodresca y mantenga apareyada la nostra ànima per l'eterna vida.

Y la diada trista *dels morts* tenguem un piadós recòrt per tots los feèls difunts, qui, entre gemechs y desficiis que no son per a dir expían encare ses caygudes, dins les flames esglayadores del Purgatori, y es netetjan de la polsina y lletjures qu'aplegaren pels camins aspres y fangosos de la tèrra.

¡Ay del cor fret y mesquí que no hi pensa, ni en fa gens de cas de sos antepassats! perque es ben segur que rebrá a son temps la mateixa paga..., ningú se recordarà d'ells!

Consagrém aquesta vuytada y tot el més de Novembre a socorrer, a dur consòls y acursar los patiments d'aquells pobrets y desvalguts presoners. Vulguém ohir, ab més devoció y esperit, la santa missa, en sufragi d'aquelles ànimes; guanyar per elles totes les indulgencies possibles y fer més bones obres, més oració y almoyna que de costúm. Are que tenim temps y lleguda, fassém per bé d'aquelles animetes, ¡ay, tant de planyer! tot quant voldriam que 's fés per noltros, el dia que n'hajam de passar fretura.

EL SEN GARROVI.

Recort del Cementeri

Per tot arreu coronas, marcides presentalles
d'amor que se secá!

Clarors vagues d'aubada y aromes s'en anaren...
poncelles d'esperança, flors belles que fruytaren
la mort ha segat ja.

No vull, no vull coronas. Demunt ma freda testa
la Creu s'esberlará.

Oh Creu, obri amorosa tos braços en garlanda,
Flor bella que xupares de Deu sanch veneranda
y el Gólgeta 't brostá.

Que tench de fer coronas de l'avorrida terra
si 'ls polsos cenyirán
les roses de celistia qu'allá en el cel florexen,....
ramells de semprevives de llum que no 's marceyen
si 'ls peus trepitjarán?

LLORENS RIBER CAMPINS

1900.

Lo Dies Irae

AQUESTA notabilíssima *Seqüentia* de la missa dels morts, composició poètica vertaderament admirable, perque en ella se expresan, ab gran destreça, ben distints sentiments de l'ànima cristiana, fou escrita en el sigle XIII per l'italiá Tomás de Celano, coral amich y deixeble del gran Patriarca d'Asís y després frare franciscá.

Cantada a les hores, tan sols en los convents del orde seráfica, en les misses de *Requiem*, entre l'Epístola y l'Evangeli, y en la forma ab que primer fou composta per son autor, talment com se troba gravada a una lápida de marbre en el

temple de Sant Francesch de Mántua, més envant li foren suprimides, per l'Esglesia, ses quatre primeres estròfes; y acabava ab l'*Oro suplex et acclinis* inclusiu. Estesa ja, en el sigle XV, per algunes diòcessis, li posá el *Lacrymosa*, etc. un cantor esglesiástich de Zurich; afagitó que després modificá un poch l'Esglesia; y en el sigle XVII li posaren l'acabament qu'are diu: *Huic ergo. etc.*

El Papa Paulo V, l'any 1614, l'inclogué en el Missal Romá, fentla obligatoria per tot el mon. Vetaquí per qué en los *Requiem*s dels grans polifonistes de la setzena centuria: Palestrina, Victoria y demés notabilíssims compositors d'aquella época, de tanta florida y gloria per lo cant litúrgich, casi may s'hi troba aquesta part, després del *Graduale* y el *Tractus*.

En aquelles sublimes estròfes, en que la tendresa d'afecte contrasta a vegades ab la descripció valenta y magistral de les més terribles realitats, que tan fundament comouen los cors, els grans gènis de la música relligiosa de bona cepa hi begueren, en tots temps, raigs abundosos d'inspiració, que encarnaren després en obres de tanta volada artística com los *Dies iræ* de Colonna y Bassani, Mozart y Torredellas, Cherubini y Gounod. En elles també podrán sempre inspirarse y lluir sos talents, en el gènere cromátich, tots els mestres, qui, fugint en bon'hora del *efectisme purament teatral*, vullan subjectarse a lo que exigeix la pietat y al compliment exacte de les instruccions que nos doná, fá poch, la Sagrada Congregació de Ritos.

EL SEN GARROVI

PITAFIS

(REBUTS PER *teléfono*)

Li deyan Tomeu Puntades;
sa dòna qu'era modista,
un' hora, per cert molt trista,
el va *cosí*... a estisorades.

Dins esta tomba enramada
jèu el *guardia* Claramunt.
Fou la primera vegada
que 's va trobà en el seu *punt*.

Descansa aquí ¡esposa meua!
que ton marit així heu vol.
Reposa sí, y no 't mogues,
que jò 'm camp millor tot-sòl.

Dins aquest ninxo adornat,
ab tanta gracia y *salero*,
¿qui hi deu estar enterrat?
—es bo de veure... un torero.

Jèu aquí, ben allargat,
el *gomós* Ximét Estrades,
qui, de tant de fer *monades*
devant *polles* y casades,
arribá a quedar baldat.

Sa sògra aquí vaig deixá
ben tapada ab una llòsa,
perque, un dia, no fos cosa
que 'm vengués a mossegá.

El Sen Goriét *Tayades*,
vehinat de sa *Semolera*,
prengué tan fòrta quimera
en ses casetes alçá,
que 'ls potóns hi va estirá.
S' era cansat d' esperá
veure *tomar* ses murades.

Mestre Tomás de *Son Vent*:
no estau, aquí, a casa estèrna.
No anyoreu pus sa taverna
qu' han *pujada* s' aygordent.

Dorm aquí un *consecal*,
qui, en junta enfurismada,
prengué una rabiada
perque li pegá... uyada
MALLORCA DOMINICAL.

TASCÓ

CRONICÓ

Dia 6.—Sortí de Santa Catalina de Sena sa processó del Rosari que cad' any s' acostuma fer.

—Morí a l' Hospital un picapedrer qu' es día abans havia caigut dels bastiments.

Dia 7.—S' Alcalde reb una carta d' en Weyler, en que li promet que ses murades anirán per avall.

Dia 8.—Els *cap-pares* de la Patria prenen els atapins cap a Madrid; y ara, després d' haver des-suat, tornarán a empendre a les Corts sa tasca de sempre... xerrá molt y no dir res.

—Sa carn de bou puja tan amunt de prèu, qu' es impossible bastarli.

Dia 9.—Fou traslladat a son nou sepulcre en el Convent de Sant Jeroni d' Inca, el còs de la V. Sor Clara Andreu. Hi assistí el Sr. Bisbe.

Dia 10.—Se reparteix la *Lletra de convit* a la col·laboració al Diccionari de la llengua catalana.

Dia 12.—Bando de s' Alcaldía, recordant els devers dels mestres picapedrers respecte dels bastiments, y se donan ordres per evitar desgracies.

—El senyor Batle reb carta d' en Weyler, que diu que prest sortirà a sa *Gazeta* es decret per *tomá* ses murades.

Dia 13.—Queda a s' observació es vapor *Balear*, qu' ha arribat avuy de Marsella, ahont pareix que corren males sanitats.

—Els aragonesos *palmessans* han celebrat a Montissión sa festa que cad' any dedican a *La Pilarica*.

Dia 14.—Apareix el primer número d' un nou diari titulat *La Tribuna*.

Dia 15.—Segueix sa maró forta y s' estat de siti a Sevilla.

—Mor a s' edat de 92 anys el superior de la Ermita de Valldemossa, l' ermitá Pau. Al cel lo vejem.

—Es Governador interin ha posat 200 pessetes de multa a s' empresari des Teatro Principal per lo bé que ho feyan els *artistes*.

Dia 16.—S' obrin les Corts.

Dia 17.—Han trobat dins una canal des frontis del Palau un *petardo*, per fortuna sens esclatar.

—Es temps va plovió. ¡Ja era hora!

ES CRONISTA

A San Alonso Rodríguez

(Pregaria)

A demunt l' Illa frondosa
hont dormíu en dolça pau,
Rodríguez sant, enviau
vostra protecció amorosa;
enfervoriu la fillada,
enceneu son cor gelat.

San Alonso, una mirada,
vos deman per pietat.

Aquella fe, llantia pura
qu' en nostres avis lluhí,
antorxa, guia y camí
qu' el port del cel assegura;
d' algún fillet apagada
la veym ab cor trossetjat.

San Alonso, una mirada,
vos deman per pietat.

Mala fada se passetja
per les plasses y carrers,
per masies y vergers,
com llop qu' al ramat festetja;
en la vostra patria amada
establir vol son reynat.

San Alonso, una mirada,
vos deman per pietat.

¿Y podrà alcançar victoria,
dins l' Illa, ahont devallá
per vostre front aixugá
l' Emperatriu de la gloria?
¿Terrers trobará esta fada
per sembrarhi lo pecat?

San Alonso, una mirada,
vos deman per pietat.

Protejíu tant de fill noble
qui devant el vostre altar,
ve ab ull plorós a pregar
no muyra la fe en el poble;
enfervoriu la fillada
que de fé proves ha dat.

San Alonso, una mirada,
vos deman per pietat.

MARIA IG.^a CORTÈS

REBUDES Y AGRAHIDES

Les *invitaciones*: de la Rnda. Mare Rectora del R. Col·legi de la Pureza, per assistir, día 20, al repartiment de premis a ses alumnes.—Del Excel·lentíssim e Ilm. Sr. Bisbe y Rnd. Sr. Rector del Seminari, per día 24, al Certámen científich literari.—Y del Rnd. Conciliari y Junta Directiva del Cercle d' Obrers Católichs, a la festa relligiosa y vetlada que celebrarán avuy.

* * *

També hem rebut una tarjeta *pompeyana* de part de D. Pere A. Cetre, oferintnos els productes de la fabricació *La Roqueta*, de quals belles, variades y modernistes cerámiques en té una rica exposició en sos mostradors del carrer de Sant Miquel, números 27 y 29.

Tal increment ha pres aquesta industria artística que mereix parlarne detingudament. Pensám ferhó més envant.

ELS JOCHS FLORALS

Sr. Director de MALLORCA DOMINICAL.

BENVOLGUT amich: entr' els premis dels *Jochs Florals* qu' enguany s' han celebrat a Zaragoza hey figura una *Palma* p' el poeta fill de les Balears que millor canti un fragment de l' historia o costums baleàriques.

Agrehits poden estar, y segurament hey están, els nostros poetes per tal distinció y obsequi.

Pareix que s' han presentades molt poques composicions, segons mos diu V. en el nombre 246 del setmanari de sa digna direcció.

Sent vivament qu' els zaragozans hajen rebuda una jèrra d' aygo freda dels mallorquins no corresponguent a tan gran finesa. ¿Per qué será axò? ¿Tal volta qu' a dins Mallorca no hi ha poetes? Pensar tal cosa es un desbarat, allà ahont n' hi ha un estòl de cap de brot. Será que se troben *enseymadats*. D' axò hi ha qualca coseta.

Pero, a n' el meu concepte no son aqueixos els motius; sino el desprestigi en qu' han caygut els *Jochs Florals*. Molt abans de ferse 'l certamen, per punt general, ja saben els jurats quin ha de ser el poeta lloretjat. Axò no vol dir que no hi haja ecencions, y a voltes qualca sorpresa. En tals procediments ¿qui es qu' envia una composició? Me crega: *Els Jochs Florals* ja son *passé*. Tot lo més a que pot aspirar un qui no coneix el personal jurat es a un poch de brosta, volva o escorxa. A un accesit, a una menció honorífica, total res.

Jo no som crítich; pero devegades veig qualca composició premiada ab la *flor natural* o ab qualcún dels millors premis, y, francament, poch val la meua firma, pero per rês del mon la suscriuria. De modo qu' els concursos literaris si van axí, arribarán a ser cosa de nins.

¡Oh! si poguessem veure les histories secretes de molts de certamens, ¡que de coses y cosetes veuriam! Crech que son tan desastroses com les millors eleccions polítiques.

Sé certamens qu' han premiades composicions perque anaven escrites en lletra de poetes coneguts dels membres del Jurat. Altres en que, mesos abans de publicarse el certamen, els qui havían de formar tribunal ja sabían casi de memoria qualcuna de les composicions qu' obtengueren premi.

Y va ser pitjor lo que passá l' any darrer a Alicante, que se trobaren ab dues reynes de la festa. Si mal no recort, un dels qui havían de compondre 'l Jurat se va compromete a premiar el treball d' un poeta ab la *flor natural*, ab la condició de qu' aquest havia de nombrar reyna a la jove qu' aquell voldria. Se convengué axí; pero quant el tribunal hagué fallat el poeta nombrá per son conta una reyna del certamen, y el del Jurat una altra y axí en tengueren dues. D' axò resultá un escándol fenomenal acabant per tirarse demunt els diaris els trastos p' el cap.

Amb una paraula Sr. Director, *Jochs Florals* y pura farsa, per regla general, sol ser tot ú.

Recordi V. lo que passá devés Lleyda ab motiu del certamen dedicat a la *Moreneta* de Lluç. Allò va ser un desastre Jo encara estich empagahit de que me premiassen.

Axò, Sr Director, judich qu' es el motiu prin-

cipal perque 'ls mallorquins no solen fer molta pressa a n' els certamens de fora casa y més ab l' esperit centrelisador del regionalisme. Tothom parla de descentrelisació y en lloch heyá més centralisme qu' allà hont se parla més de regionalisme. A Catalunya tot ha de ser catalá, a Mallorca mallorquí. Y no 'n parlém de devés Madrit. Pero notahó bé, si heyá un os que pelar ha de ser per els d' aquella ciutat, provincia o regió, maldement sia superior el treball d' un estern. La popa p' els de casa, p' els altres els roisos o llepadures.

Ja sé que la caridat ben ordenada comensa per sí mateixos. No hey teng res que dir en iguals circumstancies. Quant dues composicions son iguals en mèrit, enhorabona qu' es concedesca la preferencia a n' el de casa, pero es injust que sempre s' haja de dar llenya al extern.

Axò es el concepte que tench format dels *Jochs Florals*. Pensant axí; ¿com he de presentar cap composició?

Li assegur, Sr. Director, que si qualca vegada sucumbesch a la tentació de presentar un treball meu será per allò de que—veam si s' equivocarán!

En tot y amb axò no puch manco d' aplaudir la manera imparcial com ha obrat el tribunal de Zaragoza, enviant les composicions mallorquines a Mallorca perque per mallorquins fossen jutjades. Be, molt be p' els zaragozans.

Sense res més de nou, Sr. Director, ja sab que pot dispondre ara y sempre del que se complau en ser son afm. a. q. b. s. m.

M. G. y B. PVRE.

Palma 16 Octubre de 1901.

LO DE LLUCH

En lo darrer número del *Bolletí Oficial Eclesiastich* aparegué una *Circular* del nostros ben volgut Diocessá, sobre la permuta dels bens pertanyents al Santuari y Col·legi de Ntra. Sra. de Lluç.

Es un vertader document històrich de lo succehit desde l' any 1859 en que ja s' havia drecreta l' incautació y permuta mediant inventari dels edificis, horts y demés que devia esceptuarse.

De bona gana transcriuriam dita *Circular* y l' acte d' incautació, realisada día 30 del mes passat, si els diaris que se publican a Palma no los haguessin dat a coneixer. Bastará pues recomanar sa lectura als nostros suscritors, assegurantlos que ab rahons claríssimes y datos irrecusables, no sols queda ben demostrada la curolla del nostros actual Prelat, en resoldre la entremeliada questió de Lluç lo més favorablement possible als interesos del Santuari, al sosteniment dels Relligiosos allà acullits ab s' Escolanía, y als peregrins y devots de la Mare de Deu, sinó també, una prudencia y una fortaleza a prova de disgusts y contrarietats que honran al Pastor de l' iglesia mallorquina y lo fan digne de tota gratitut y alabansa.

MALLORCA DOMINICAL, que feya estona estava a la mira sobre lo de Lluç, s' alegra de lo ben encaminat que va l' expedient, esperant y preguntant a Deu que premiy els esforços y sants desitjos del nostros virtuós y savi Prelat, a fi de que, ab l' ajuda dels mallorquins bons catòlics pugua subsistir y prosperar la Casa hont tots anám a rendir tribut d' amor a nostra *Moreneta*, Patrona coronada d' aquesta illa.

Lo cant del llaurador

La ma al mantí de l' arada,
per dins l' ample sementer,
llaura 'l jove pareyer
cantant ab llarga tonada.

Lo sementer n' es desert
sense mata ni espesura,
dins el cor de la planura
hont l' aire y la veu se pert.

Allá 'l sembrador hi llansa
el bon blat de la llevó;
pero no 's sap sa cansó
si 's de pena o d' esperansa.

Bona cullita tindrà
si 'l temps de l' any bé venia
més si 'l cel plujes no envia
fins la llevar se perdrà.

Lo parell dú de remolch
la reya mitx embossada
que llú a cada girada
demunt el crestall del solch.

Gisca 'l jou, passa 'l parell,
y axeca 'l vol la titina,
que cerca los grans qu' afina
p' el terror de call vermell.

Passa 'l día, y l' altre día,
y 'l pagés de sol a sol
llaure 'l sementer, tot sol,
ab sa veu per companyia.

No 's lo cant del segador
qu' alegres veus repetexen:
sense un eco s' espargexen
les notes del llaurador.

Y es tan bella sa tonada,
que desperta dins mon pit
sentiment indefinit
com de bonansa ignorada.

D' esperanses y recorts
aquest cant fon l' harmonia
y en ella lo cor destría
sos ideals, jamay morts.

Llavors, d' un ram de dolçor
sent al cor la pluja blana
qu' a poch poch se pert, llunyana,
com lo cant del llaurador.

MARÍA ANTONIA SALVÁ

1900

ADVERTENCIA.—En el penúltim vers de la poesia *A la V. de Lluch*, publicada en el número passat, allá ahont diu: *sens l' essencia....* ha de dir: *sense l' essencia....* puix axí no li mancará cap sílaba. L' autor nos dispensará l' erro de caixa.

Lo que val un

-Deu vos ho pach-

Lo bon bisbe de Florencia tenia tal anomenada de sant, que arribava d' un cap al altre d' Italia; era frare dominich, y no hauria desdit per tocant a santedat y saviesa ni al costat del meteix Sant Tomás, l' Angel de les Escoles: figura vos que en vuyt dies se va apendre de memoria tot lo Dret Canónich, que era un llibrás més gran que un missal dels grossos!

Lo pobre Pare Fra Dominici, qui fou després Cardenal, poch s' ho pensava que 'n sortís aquell jovenet, petit com un nin de dotze anys. Li demanava 'l jovenet ser frare, y Fra Dominici li digué:

—Mira, estudia 'l Dret Canónich, y quant lo sápigues de chor, jo 't promet que 't donaré l' hábit.

¡Ja 'n tèn per anys! devia pensar lo famós dominich; però, quant menos s' ho pensava, al cap de vuyt dies, veu entrar per sa cel·la al jovenet que tot rialler li deya:

—Fra Dominici, m' hauréu de donar l' hábit, puix ja sé 'l Dret Canónich de memoria; ¡ja veuréu, preguntáumel!

Y no hi hagué més remey; lo jovenet tengué que ser admés en la Religió, ahont cresqué en virtut y saviesa, més no en alçada; de manera que de tant petit sempre li digueren Fra Antonet, puix no semblava prou gran pera dirli Fra Antoni.

Y Fra Antonet fou ab el temps bisbe de Florencia; y era tan caritatiu que tot ho donava als pobres; tenia un cor massa bò; tothom ho deya: ¡Casi 'n fa massa de bé!

Un día un pagés, tentat de la codicia, y no gosant anar a demanar caritat a la porta del palau del senyor Bisbe, ¿quina la feu? Prengué un cistell de fruyta y se n' aná a fer un present al senyor Bisbe. Pero Fra Antonet va pensar: A n' aqueix bon homo li deu sobrar per viure, y sería avergonyirlo pagarli lo present; axís es, que li doná les gracies, dihentli:

—¡Vaja, Dèu vos ho pach!

Lo pagés tingué un desengany dels de lliura. Ni volia creure que 'l senyor Bisbe fos sant, ni caritatiu, ni cosa que s' hi assemblás. Per tot anava explicant la mesquinesa del senyor Bisbe, de manera que de boca en boca arribá a les orelles de Fra Antonet la quexa y murmuració del pagés; per lo que lo feu cridar y li digué:

—He sabut que estáu quexós de mi perque no vaig correspondre a vostre present més que ab un ¡Dèu vos ho pach!, que a vos no us sembla res, y com jo no vull ser causa d' escándol per la vostra ánima, he pensat fervos veure lo que val lo *Dèu vos ho pach* ab que us vaig remerciar.

Y cridant a un familiar, lo bon senyor Bisbe feu portar unes balances y 'l cistell de fruyta del pagés codiciós, mentres ell escrivia a un paperet aquestes paraules: *Dèu vos ho pach*.

Posá a una balança 'l cistell ple de fruyta y 'l paperet a l' altra, y llavors se va veurer que 'l *Dèu vos ho pach* pesava molt més que la fruyta y 'l cistell y tot d' aquell pagés.

La historia no diu si 'l senyor Bisbe li feu llavors un sermonet sobre la murmuració o sobre la poca estima d' aquestes invocacions tan cristianes, que ara fins y tots els qui captan dexan perdre; però es lo cert que 'l pagés cregué desde les

hores que aquell bon Bisbe no 's devia dir Fra Antonet sinó Sant Antonet, o en italiá Antonino, com l' anomena la Iglesia.

GAYETÁ SOLER, Pvre.

HOMENATJE A CRISTO REDEMPTOR

que per commemorar el comensament del sigle XX, li consagra la ciutat d' Inca erigint una Creu monumental dalt el puig Lo MINYO, vehinat del de Sta. Magdalena.

La suscripció uberta per lo Rnd. Mossen Guillem Pujades y l'Honor Miquel Durán, en dita ciutat, pujava día 20 de Octubre 515'22 pessetes.

MALLORCA DOMINICAL, iniciadora del projecte, ha rebut fins ara los sigüents donatius:

	<i>Pessetes</i>
<i>Suma anterior.</i>	160'40
Donya x. x. x. pregant que venga a nosaltres el sant reyne de Cristo	
Deu	25'00
» Margarida Barceló de Mayol.	2'50
» Catalina Perelló.	0'50
» Mariana Alomar.	1'00
Mossen Joan B. Ensenyat, Pvre	0'50
» Pere Martí, profr. de Relligió y Moral en l' Institut de Palma.	1'00
» Gabriel Alomar, Pvre.	1'00
» N. N. de Palma, id.	1'00
» Miquel Pou, id.	1'00
Don Francesch Barceló.	1'00
» Jusep Tous Maroto	1'50
» Joan Riera Domingo y familia	1'00
» Antoni Mayol	2'50
<i>Del Cercle d' Obrers Catòlichs (continuació)</i>	
Don Francisco Canet	0'50
» Antoni Canet	0'50
» Bartomeu Ramonell	0'25
» Bernat Garau, Pre.	0'10
» Bartomeu Ferrer, id.	0'50
» Pere Muntaner.	0'05
» Gabriel Pujol	0'10
» Jusep Beltrán	0'25
» Miquel Durán Crespí.	0'10
» Eusebi Roca.	0'10
» Francisco Espinosa	0'10
<i>Suma.</i>	202'45

Nota.—Rebrán donatius:

El Director d' aquest setmanari, Muntaner, 10.

L' Administrador e impressor, Cadena 11.

La Farmacia de D. Francisco Antig Izaguirre, Colón, 34, en quals mostradors se pot veure exposat el projecte.

Lo nostro Ilm. Sr. Bisbe, s' ha dignat concedir 40 días d' indulgencia als feèls que contribuirán ab alguna almoyna o treball a l' erecció de dit monument, primer y únich, en son gènero, qu' els catòlichs alsan dins Mallorca.

RECLAM

—*Repertorio de Buenas Lecturas.* Hem vist el fascicle que correspon al mes d' Octubre corrent, revista benehida per Sa Santidat y autorisada per el Diocessá de Barcelona. Es el primer del tom VI, y entre altres notabilissims traballs, n' hi llegim un del incansable propagandista de l'Obra Mossen Ildefonso Gatell, pvre., demostrant un pich més la necessitat de protegir als periodichs catòlichs qui 's moren per manca de suscriptors, mentres se multipliquen els portants-veus de l' impiedat y de la masoneria. ¡Vergonya catòlichs de nom que planyeu una mesquina almoyna als escritors ortodoxos, mentres engreixau als nostros inimichs més temibles!

* * *

PER CARITAT—Suplicam a les persones que vulgan fer una obra de misericordia a poca costa, que si tenen roba usada que no necessitin, l' enviïn, ara que l' hivèrn s' arramba, per vestir els assilats, a ca les Germanetes dels pobres, que tant se sacrifican per virtuosa vocació, cuidant y mantenguent prop de 120 veyets y veyetes, sens altres recursos que la protecció de la Providencia y de les persones caritatives.

Deu, al premiarles, premiará també als que les ajudin de qualque manera.

ENTRETENIMENTS

GRA D' ORDI

Posar lletres en lloch d' aquests punts, de manera que cada retxa lletgida tant horissontal com verticalment digan: sa primera, una lletra; sa segona, un crit usat a ses corregudes; sa tercera, un llinatje; sa quarta, un altre llinatje, però al revés, y sa quinta una consonant.

* * *

FUGA DE VOCALS

V.l.. ll.tj. c.s. b.n.
q.. n' .ndig.st. n. f. m.l?
e.mpr.. id. s. r.v.st.
M.ll.rc. D.m.n.c.l.

UN MUSICH

Ses solucions en el número próxim.

DIBUJO

En la IMPRENTA y PAPELERÍA de JOSÉ MIR (SUCESOR DE UMBERT)—Calle de la Cadena de Cort núm. 11 y de Fideos 1 y 3—hallarán un completo surtido en artículos para dibujo de las más acreditadas fabricaciones.

Clases superiores y precios reducidos

OBRADOR D' ARGENTERÍA

Dirigit per D. Jusep Fortesa = Rey
Mestre Orífice de la Catedral
Carrer de Colón, núm. 23—PALMA

**GRAN TALLER DE ESCULTURA RELIGIOSA
DE JOSÉ QUIXAL**

56—Villarroel—56 —*— BARCELONA

Especialidad en imágenes de madera para el culto católico. En dicho acreditado taller se trabaja indistintamente el bronce, mármol, piedra y madera, construyéndose la estatuaria monumental, todo de un gusto verdaderamente artístico y en condiciones sumamente económicas.—Se remiten gratis, nota de precios, presupuestos y dibujos.

Ventas al por mayor y menor.—Solicita representantes

LA ROQUETA

DE D. PERE A. CETRE

Fábrica de tota classe de cerámiques artístiques y de retjoles vernisades y altres objectes ornamentaris y de profit per la construcció d' edificis.—Despatx, carrer de San Miquel.

LIBRO**DE CUENTAS HECHAS**

útil á toda clase de personas y verdaderamente indispensable para los que se dedican á la compra y venta de ganado de cerda.

A lo último va una

REDUCCIÓN

DE KILÓGRAMOS Á ARROBAS Y TERCIAS

para facilitar las operaciones.

De venta en la imprenta de José Mir, calle de la Cadena núm. 11.

Teatre Mallorquí

A s' imprenta d' aquest setmanari—Cadena de Cort núm. 11—hi ha comèdies y altres pessés dramàtiques dels més reputats escriptors mallorquins.

Grandes Almacenes SAN JOSÉ

—*— BRONDO esquina BORNE *—

SE acaban de recibir los géneros de la presente temporada.—CAMISERÍA, CORBATERÍA, LENCERÍA, LANERÍA, PAÑERÍA, ALFOMBRAS, TAPICERÍAS, CORTINAJES, PAÑOLERÍA Y GÉNEROS DE PUNTO.

FÁBRICA ANTIGA DE GAS

Sa que mos dugué sa millora d' aquesta llum tan cómoda y neta.

Sa que l' any 1857 triunfá dels seus competidors á sa subasta, porque va fé una rebaixa en el preu de s' alumbrat publich, que aventatjava emb' un 23 per cent s' oferta que els altres feyan.

Y sempre ha cumplit tots els seus compromisos.

Sa que en 40 anys may meresqué de s' Ajuntament sa mes petita amonestació.

Y conta ab sosmes principals centres de consum.

Y de cada día reb mostres de simpatía des publich.

Sa que ven es gas mes barato y ofereix mes ventatjes als seus parroquians.

OFICINAS: Porella, 16.

GRAN ALMACEN DE PAÑERÍA SASTRERIA Y NOVEDADES**DE BARTOLOME GUMBAU é HIJOS S. en Cta.**

Jaime II números 87, 89, 91, 93 y Escursach 16 y 18—FRENTE AL BANCO DE ESPAÑA

Completos y variados surtidos en todos los artículos tanto del país como del extranjero.

Sastrería para Militares y señores Sacerdotes

Secciones especiales.—Gran colección en damascos, tapicerías, cíngulos, albas y galones.—Espléndido surtido en artículos negros de luto para Señora.